

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5542 від 21.05.2021
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо набуття акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» статусу учасника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб»

У проекті шляхом внесення змін до законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) пропонується врегулювати питання набуття акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» (далі — АТ «Ощадбанк») статусу учасника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд).

Для цього у проекті пропонується, зокрема, виключити норму Закону України «Про банки і банківську діяльність», згідно з якою «вклади фізичних осіб Державного ощадного банку України гарантуються державою». При цьому, передбачається, що, якщо вклад, залучений АТ «Ощадбанк» до дня набуття ним статусу учасника Фонду, перевищує граничний розмір відшкодування коштів за вкладом, частина такого вкладу, що перевищує граничний розмір відшкодування коштів за вкладом, гарантується державою. Зазначені гарантії діють до закінчення шестимісячного строку з дня набуття АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду.

Також визначаються порядок та особливості сплати АТ «Ощадбанк» початкового та регулярного зборів до Фонду.

Необхідність прийняття проекту згідно із пояснювальною запискою до нього обґрунтовується тим, що «очікується позитивний вплив від прийняття проекту Закону через встановлення рівних конкурентних умов для АТ «Ощадбанк», що сприятиме збільшенню інвестиційної привабливості банку та залучення в його статутний капітал коштів міжнародних фінансових організацій» (п. 8).

Проект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Головне управління, розглянувши проект у вкрай стислий термін, вважає за доцільне зауважити наступне.

1. У цілому погоджуючись з ідеєю щодо необхідності встановлення для банків однакових правил гарантування вкладів фізичних осіб, разом із тим, зауважимо, що питання поширення дії Закону на АТ «Ощадбанк», зокрема, в аспекті своєчасності цього рішення, знаходиться, здебільшого, в економічній площині.

При цьому, до проекту не надані належне фінансово-економічне обґрунтування (включаючи розрахунки) та інформація, зокрема, щодо:

поточного фінансового стану АТ «Ощадбанк» та впливу на нього рішення щодо сплати початкового збору у розмірі 1% свого регулятивного капіталу та регулярного збору у поточному та наступних періодах;

обсягу та структури залучених АТ «Ощадбанк» вкладів фізичних осіб, можливих ризиків щодо «відтоку» з нього депозитів через скасування гарантій держави за вкладами;

фінансового стану Фонду.

Також у супровідних до проекту документах відсутнє належне обґрунтування щодо: пропонуваного розміру початкового збору у розмірі 1% регулятивного капіталу та строку його сплати; непоширення на вказаний банк положень Закону щодо диференційованих зборів (протягом трьох років з дня набуття АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду); строку дії гарантій держави – «до закінчення шестимісячного строку з дня набуття АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду».

2. Положення абз. 1 нового п. 16 розділу X Закону, згідно з яким «особливості набуття акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» (далі – АТ «Ощадбанк») статусу учасника Фонду визначаються цим Законом та *нормативно-правовими актами Фонду*», не містить завершеного механізму правового регулювання, що, серед іншого, не узгоджується із принципом правової визначеності. Зокрема, за змістом норми виглядає незрозумілим, які саме вказані особливості мають бути визначені Фондом.

3. Викликає застереження пропозиція нового п. 17 розділу X Закону, згідно з якою гарантії держави щодо відшкодування коштів за вкладом, залученим АТ «Ощадбанк», *діють до закінчення шестимісячного строку* з дня набуття АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду, зокрема, в аспекті укладених договорів банківського вкладу (депозиту), банківського рахунку у частині вимог ч. 3 ст. 22 Конституції України, згідно з якою «при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод».

4. Положення пп. 3 нового п. 19 розділу X Закону, згідно з яким «Фонд може застосовувати до АТ «Ощадбанк» адміністративно-господарські санкції у вигляді штрафу за порушення, передбачені частиною другою статті 33 цього Закону, та у розмірах, визначених відповідно до статті 33 цього Закону, якщо АТ «Ощадбанк» не виконав або несвоєчасно виконав розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб або повторно протягом року вчинив правопорушення», не узгоджується із принципом невідворотності юридичної відповідальності.

5. Враховуючи те, що відповідно до ст. 55 Закону України «Про Національний банк України» головною метою банківського регулювання і нагляду з боку Національного банку України (далі – НБУ) є безпека та фінансова стабільність банківської системи, а також те, що НБУ та Фонд разом із Міністерством фінансів України у Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року визначені відповідальними за виконання завдання «забезпечити участь АТ «Ощадбанк» у ФГВФО»¹, для прийняття виваженого рішення щодо внесеного законопроекту доцільно отримати експертні висновки НБУ та Фонду.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: І. Крегул, Є. Гришко

¹ Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року / Дорожня карта реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року. П. 1.1.5 «Забезпечити участь АТ «ОЩАДБАНК» у ФГВФО». – URL: file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/Strategy_FS_2025.pdf

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008BF77900E1514902
Дійсний до: 28.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/184675 від 07.06.2021

534450